

TOHTORILA - SARJA

Niina Hakalahti

Hyvät päivät, ja vähän huonommat

Niina Hakalahti

*Hyvät päivät,
ja vähän
huonommat*

TOHTORILA - SARJA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Ensimmäinen painos

© NIINA HAKALAHTI JA WSOY 2025
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI
ISBN 978-951-0-51818-2
PAINETTU EU:SSA

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@wsoy.fi

1.

Mervi

»Fiilisteltiin, että Eikka pääsee mummolaan.»

Mervi luki Tuulian viestiä jo kolmatta kertaa katsellessaan bussin lattialla läähättävää koiraa. Mummola. Hymyilytti. Kaksikymmentä minuuttia aiemmin Tuulia oli luovuttanut Eikan Merville. Kun Mervi ja Tuulia olivat halanneet, Eikka oli haukkunut ja säntäillyt eikä ollut tiennyt, miten päin olla.

Eikka oli rauhoittunut, joten Mervi saattoi napauttaa puhelimestaan esiin sovelluksen. Hän oli pari kuukautta sitten ladannut *Minun elämäni* -ajanhallinta-apin. Ja nyt Päiväni tärkeät -listasta sai taas klikata yhden tehdyn työn. Sovellus antoi välittömän palkinnon yliviivaamalla kyseisen kohdan kultaisella, pörröisellä viivalla ja tiputtamalla tehdyn asian »eri osastoon». Se tuntui samalla tavalla tyydyttävältä kuin paperikalenterista pienen nurkan repäiseminen, kun kyseinen viikko oli suoritettu, eletty ja siirtynyt menneisyyteen.

Viikko oli ollut rankka. Asiakkaiden talousahdinko tuntui lisääntyvän jatkuvasti, ja sen mukana muut ongelmat. Kaiken palkkatyöltä ja yhteisön velvollisuuksilta liikenevän ajan Mervi oli käyttänyt pienen kustantamonsa

olemassaolon turvaamiseen. Vaikka hän oli urakalla maksanut kirjapainolaskuja, niitä aina vain sikisi jostain. Ja niin Mervi oli laatinut maksusuunnitelmia, jotta Huomio-kirjojen toiminta olisi jatkossakin mahdollista.

Mervin oli ollut tarkoitus liittyä *Rajaamisen taito* -netti-ryhmään, mutta aikaa siihen ei ollut löytynyt. Kun hän sitten oli kevättälvella myöhästynyt Sirkus Suosalon *Starman*-esityksestä, johon hän oli puoli vuotta aiemmin hankkinut lipun sekä itselleen että muille Tohtorilan asukkaille, hän oli ymmärtänyt, että näin ei voinut jatkua, että kulminaatiopiste oli saavutettu. Kukaan heistä ei päässyt näkemään esitystä ja hänen lippuihin käyttämänsä rahat olivat valuneet hukkaan.

Silloin hän oli päättänyt uudenlaisesta otteesta, eräänlaisesta uudesta alusta.

Koira oli aika paljon isompi kuin Mervi oli kuvista päätellyt. Ei se mitään. Pääasia oli, että Eikka tuli kuulemma loistavasti toimeen kissojen kanssa ja rakasti ihmisiä yli kaiken. Ja mikä oli kaikkein tärkeintä, Eikka toimisi Tohtorilassa terapiakoirana, vaikka sitä ei tietenkään missään vaiheessa lausuttaisi ääneen. Etenkin Jukka-Pekka tarvitsi juomisen tilalle paljon tekemistä, hänen painonsakin oli noussut kuin huomaamatta. Aiemmin Jukkis ei ollut juuri välittänyt makeasta, mutta nykyään hänellä oli usein karkkipussi kädessään – Mervi oli samalla oppinut, että karkkien vegaaninen valikoima oli monipuolinen.

Uusia matkustajia nousi kyytiin, ja Mervi ehti rekisteröidä valomainoksessa välähtelevän idyllisen rantalomavideon.

Kahden viikon kuluttua he lähtisivät Martin kanssa reissuun.

Eikka läähätti. Eikan voisi ottaa töihinkin. Saattaisi olla helpompi saada kontakti nuoreen asiakkaaseen pörheän otuksen touhutessa ympärillä. Kun käytiin läpi raskaita asioita, vaikka velkaantumista tai muita elämänhallintaongelmia, Eikka toimisi jään murtajana ja keventäisi tunnelmaa.

Ensin Eikka tapaisi kuitenkin Pasin. Mervi oli varmistanut hoivakodista, että koiran vierailu Pasin huoneessa oli mahdollinen.

Pasi istui sängyllään ja heijasi itseään. Käynti veljen luona kuului Päiväni tärkeisiin. Apin ladattuaan Mervi oli samalla päättänyt, että kävisi veljen luona säännöllisesti. Tosin Mervi tunsu syyllisyyttä, että Pasin tapaaminenkin oli ohjelman mukaan velvollisuus, jonka suorittamisesta palkittiin.

– Pasista onkin varmaan jännittävää, kun tulee koirakaveri tervehtimään, nuori hoitaja sanoi. – Olkaa kaikessa rauhassa, iltaruokaan on vielä aikaa.

Tanjaana, luki nimikyltissä. Mervi ei ollut aiemmin tavannut hoitajaa. Hoitaja oli mukava, vaikkakin hieman aran ja pälyilevän oloinen. Hänellä oli käsivarressaan huomattavan iso mustelma. Eikka oli yliaktiivinen, hyppi ja riehui suuna päänä. Olikohan sittenkään ollut fiksua tulla koiran kanssa Pasin luo?

– Minä olen muuten Pasin uusi omahoitaja, Tanjaana huikkasi vielä mennessään.

– Pasi, katsopa mikä siskolla on mukana, Mervi jutteli rauhoittavasti ja odotti, että Eikka lopettaisi säntäily.

– Eikö ole kiva koiraa? Eikka tulee joksikin aikaa Tohtoriin asumaan. Muistatko Pasi, että minulla on koti Tohtorilassa? Ystävien kanssa. Odotas, Mervi sanoi ja avasi repunsa soljen.

Eikka osallistui haukkumalla ja tunkemalla kuonoaan reppuun.

Kortti löytyi ja se alkoi heti soittaa iloista melodiaa valot vilkkuen.

– Jukka-Pekka, Liisa, Heli, Vili, Kurt ja Hannu lähettävät sinulle terveisiä. Sinä olet heidät kaikki tavannutkin, vaikka et ehkä muista. Heidän kanssaan minä asun. Jokainen heistä pyysi halaamaan sinua ja jokainen halusi kirjoittaa tervehdyksensä korttiin. Muistatko Hannun? Hannu on tosi pitkä ja kerran hän maalasi sinusta kuvan, se oli edellisessä paikassa seinällä, Mervi sanoi ja viittoili kädellään yläilmoihin, mikä kattoi sekä Hannun pituuden että seinän.

– Tuuliankin koti oli aikaisemmin Tohtorilassa, mutta nykyään hänellä on koti Jessen kanssa. Silloin kun Jesse asui yksin, hän hankki kaverikseen Eikan, Mervi kertoili Pasille selkeästi sanoja painottaen.

Mervi oli vetänyt Eikan viereensä. Sen häntä vispasi hулuna, koira reagoi jokaiseen ääneen.

– Tuulialle on nyt ilmaantunut koira-allergia; hän aivastelee ja yskii ja silmiä kutittaa. Hän on menossa virallisiin allergeenitesteihin lähiaikoina, mutta vaikuttaa, että koira on se allergeeni. Tosi kurjaa, Mervi sanoi.

Pasille oli puettu Marimekon tasaraitapaita, Mervi oli antanut sen joululahjaksi. Vaikka veljen näkö oli huono, raidat hän hahmotti. Kuolalappu oli valittu väreihin sopivasti, vai olikohan se vain sattumaa. Mervi muisti, miten he olivat Pasiin kanssa istuneet katsomassa kotiin hankittua väritelevisiota, ja Pasiin sormet olivat kulkeneet vaatteiden kuvioita pitkin. Mervi oli katsonut ohjelmaa, ja Pasi oli väsymättä tutkinut puseron raitoja.

Pasi vei kortin lähelle kasvojaan.

– Voit silittää haukkua, Mervi selitti ja ohjasi veljen käden Eikan selälle, kun kortti oli tutkittu. Pasin sormet ja kämmenpohjat olivat yleensä aina nihkeät.

Pasi hoksasi idean. Hänen tylpänlitteät sormensa liikkuvat pitkin koiran selkää. Mervi oli usein ajatellut, että Pasin käsissä näkyi käyttämättömyys.

– Hellästi, varovasti, silloin koira tykkää, Mervi opasti.

Taskusta kuuluva piipitys oli näennäisen lempeää, mutta se jatkui sitkeästi, kunnes hän reagoi ajanhallintasovelluksen vaatimuksiin.

– Minulla on tällainen apuri, Mervi näytti puhelintaan Pasille. – Täältä saa ohjeita ja vinkkejä. Saa sellaisia neuvoja, että pystyy tekemään enemmän kivoja juttuja. Kun niihin jää siis paremmin aikaa.

Pasin käsien liike pysähtyi.

Mervi vaihtoi asentoa tuolilla. Vasenta lonkkaa juuli. Pitäisi mennä lääkäriin, mutta niin kauan, kun ei mennyt, oireet saattoi selittää joksikin ohimeneväksi.

– Arvaa mitä, Pasi. Me mennään Martin kanssa kylpylä- ja kulttuurilomalle Pärnuun. Mutta oikeasti reissu on meidän kihlamatka. Keskiviikkona Martti antoi minulle tuohisormuksen ja kysyi, voisinko alkaa hänen kihlatukseen. Hän kysyi juuri niin; voisinko alkaa. Minusta se oli ihana tapa tiedustella asiaa. Ja hän oli itse tehnyt sormuksen, Mervi selosti. Hän havahtui puhuvansa paljon normaalia nopeammin. – Martissa on sekin ihana puoli, että hän tykkää itse tehdä asioita ja arvostaa kotiluovuutta. Hänestä puuttuu kaikki pönötys, mitä hyvin olisi voinut tarttua mukaan työelämästä, kun hän on yliopistomaailmassa ollut korkeassa asemassa.

Pasi liikehti levottomasti, Eikka haukahti.

Lähtiessään Mervi pyysi kansliasta vieraskirjan. Ainoat merkinnät olivat äidin kirjoittamat. Irmeli ei ollut käynyt eikä kukaan muukaan.

Aulan telineessä oli firman eri kohteiden esitteitä. Tarjolla oli muun muassa senioriasuntoja 55+-ikäisille. Esitteen etusivulla kirmasi noin kolmikymppiseltä näyttävä harmaatukkainen nainen, jonka käsi oli unelmien seniori-sinkku -tyyppisen herran kädessä. Molemmilla oli kalliin-näköiset urheiluvaatteet yllään. Heillä ei kummallakaan selvästikään ollut lonkkakipua eikä nivelrikkoa eivätkä taloushuolet vaivanneet. Eikka hyppi telinettä vasten ja yritti pyydystää esitteitä.

Mervi vilkaisi puhelintaan, äiti oli yrittänyt soittaa ja ajanhallinta-appi oli aktivoitunut: »Pohdi, missä olet hyvä. Miten voit hyödyntää vahvuuksiasi ja ominaisuuksiasi ajanhallinnan parantamiseksi?»

2.

Jukka-Pekka, 545. päivä

Viimeinen tsekkaus, kaikki näytti olevan kunnossa.

Opiskelijoiden läsnäolo väreili vielä luokassa. Jukka-Pekka halusi tarkistaa, ettei mitään papereita jäänyt lojuun pöydille, mutta ennen kaikkea hän halusi olla hetken itsekseen. Kevätjuhla oli päättynyt. Hän rakasti hetkeä, jolloin velvollisuudet oli hoidettu ja uusiin oli aikaa.

Jukka-Pekka veti henkeä, kireän housunvyötärön puristus hellitti hetkeksi. Hän vapautti paidan housuista.

Kesäloma. Jo toinen, jonka hän viettäisi raittiina.

– Olet vielä täällä, kuului ovelta.

Opettajakollega, matematiikkaa opettava Tuomo, kurkki käytävästä.

– Pitää paikkansa. Suurin osa taitaa olla jo lähtenyt karuun, Jukka-Pekka sanoi, vaikka tiesi, että Tuomo ottaisi sen kirjaimellisesti.

Tuomo nyökkäsi, nosti kättään ja jatkoi matkaansa. Ironia oli hänelle tuntematon mahdollisuus. Tuomo oli niitä ihmisiä, joiden ulkonäkö pysyi aina samanlaisena; ei grammaakaan painon vaihtelua, sama hiusmalli, samat vaatteet ja sama etukumara ryhti.

Jukka-Pekka oli antanut Tuomolle anteeksi vuosien takaisin salapullopaljastuksen ja kantelun rehtorille. Ei Tuomo ollut sitä tehnyt pahuuttaan vaan silkasta velvollisuudentunnosta. Ja työnantaja oli ollut ylimaallisen kärsivällinen, hän oli saanut pitää työpaikkansa kaikki nämä vuodet.

Jukka-Pekka pakkasi kauramaidot mukaansa, niitä oli turha jättää kesäksi kouluun. Ja sitä paitsi, olisi hyvä, että hänellä olisi Tohtorilassa oma kauramaitovarasto. Yrttiteehen sitä tuli lorauteletua reilusti, kulutus oli huomattavaa.

– Hei! Mervi huusi ja vilkutti jo kaukaa, kun Jukka-Pekka käveli Tohtorilan portista.

Joku kummallisen näköinen hurtta räksytti pihassa. Koira oli ihmeen matala säkäkorkeuteensa nähden. Kun piski kääntyi, tuli nopeasti katsottuna mieleen mies, jonka hiukset olivat pääläeltä ohentuneet mutta ohimohiukset tuuheat ja vahvat. Vaikutelma syntyi kai korvien asenosta.

– Eikka on Tuulian koira, mutta hän on jonkin aikaa hoidossa minulla. Tai jos ihan tarkkoja ollaan, hän on Tuulian poikaystävän koira, Mervi ehätti heti kertomaan, vaikka kukaan ei kysynyt. – Rodultaan hän on australianpaimenkoira, aussie, Mervi jatkoi kuin esitelmää pitävä koululainen.

Mervi kävi ylikierröksillä. Jos Jukka-Pekalla olisi ollut pullo povarissa, hän olisi juottanut Merville kunnan kulauksen.

– Kai pyyhit tassut aina ennen kuin viet sen sisään? Noin pitkä karvakin vielä, Heli päivitteli pihapöytäryhmän ääreltä. – Olisihan sinun ilman muuta pitänyt kysyä meiltä etukäteen, Heli jatkoi kuin itseksensä.

Heli muistutteli heitä muita säännöllisesti istumisen vaarallisuudesta, joten nytkin hän seiso i ja ravisteli jalkojaan. Heli oli taatusti päivitelty ja paheksunut koiraa jo, sen veran voimatonta hänen puheensa oli.

– Eikka on vain käymässä. Jos ei ala sujua, koira palaa kotiinsa. Ja olemmehan tavallaan luvanneet Tuulialle, että huone on tarvittaessa edelleen hänen. Eikka voi siis edustaa Tuuliala Tohtorilassa, Mervi sanoi ja yritti varmaankin hymyllään houkutella Helin kasvoille vähemmän kireää ilmettä. – Eikö ole kiva tuo valkoinen rintamus? Ja että etutassut ovat valkeat mutta takatassut punaruskeat.

– Huone on ollut jo niin kauan tyhjillään, että olisi syytä kohta miettiä, mitä sen kanssa tehdään. Vuokra ei olisi pahitteeksi, Heli sanoi. – Ei pitäisi mitään ikuisuuslupauksia mennä antamaan, Heli jatkoi ja vaihtoi painoa jalalta toiselle. Hän näpytteli samalla puhelintaan.

Somepaasto oli saanut Jukka-Pekan huomaamaan, miten kiinni ihmiset olivat puhelimissaan ja somekanavissaan. Heli hymyili luurilleen.

Jukka-Pekka oli suunnitellut viettävänsä hetken omissa oloissaan, huoneensa viherkasvien ja kirjapinojen rauhassa, ja kuulostelevansa, mitä halusi ensimmäisenä lomapäivänään tehdä.

– Miten tuo suhtautuu kissoihin? Jukka-Pekka kysyi.

Vegaanina hän piti kaikkien eläinten oikeuksia tärkeinä, mutta henkilökohtaisesti, ihan vaan jukkapekkatasolla, kisset menivät asteikolla ylimmäksi ja koirat sen sijaan... eivät.

– Eikka tykkää kissoista, on niiden paras kaveri, Mervi kertoi jotenkin ulkoa opetellun oloisesti.

Mervi kaivoi taskustaan paperin, vilkaisi sitä ja tunki takaisin taskuun.

– Hänet on hyvin koulutettu ja positiivisesti vahvistaen kasvatettu.

Koira nuoli Vilin kättä. Vili rapsutti koiraa, hänen silmistään näkyi harvinaista innostusta. Varsinkin sen jälkeen, kun Vilin suhde tatuointitaiteilija Miiaan oli päättynyt, hän oli ollut melko passiivinen ja vetäytyvä. Runoja oli sentään alkanut taas tauon jälkeen syntyä, niin oli Vili viimeksi saunassa kertonut. Kaikesta päätellen Vili oli jatkanut myös dyykkaus- ja kierrätystavaraharrastustaan, koska välillä pyykkikorissa näkyi 60-luvun paitoja ja kenkien joukossa oli pari päivää sitten lojunut retrosalkku, jossa oli Vilin nimi.

– Minun huoneeseeni sillä ei ole asiaa. Eikä sitä saa missään nimessä päästää keittiöön, Heli sanoi, kun havahtui hetkeksi puhelimensa tenhovoiman piiristä. – Onkohan se punkkimagneetti? Sitten puutiaisia vaan ropisee sen turkista, hän jatkoi inhoa äänessään.

– Eikalla on punkkipanta, Mervi sanoi.

Kauramaitoja kaappiin työntäessään Jukka-Pekka ajatteli päätöstään rajojen selkiyttämisestä. Vaikka hän asui yhteisössä, oli omat rajat vedettävä. Ryyppäämisen vuoksi hän oli kasannut toisille paljon sellaista vastuuta, joka ei heille kuulunut. Niinpä hän oli nyt loman alkaessa päättänyt olla erityisen tarkkana, että ei aiheuttaisi kenellekään ylimääräistä vaivaa. Etenkään Merville, joka oli ikuinen huoleh-tija, taakankantaja, kaikkialle ehtivä ja kaikki asiat muistava kannattelijä.

Jääkaapin hyllyllä köllötti tax free -muovipussi. Se oli ollut keskellä ylähyllyä siitä lähtien, kun Kurtin kaveri oli tullut kylään. Kaveri oli viihtynyt jo melko kauan,

pidempään kuin oli ollut puhetta. Kerran Jukka-Pekka oli tullut keittiöön ja nähnyt, miten kaveri oli luontevasti avannut jääkaapin oven, katsellut hetken, arvioinut näkemäänsä, nostanut sitten juuston kämmenelleen ja nuuhkaissut sitä ennen kuin oli leikannut siitä ison lohkon veitsellä.

– Jukkis, tule kahville.

Juuri kun hän oli ajatellut Merviä huolehtijana, tämä huuteli häntä.

– Jos vain suinkin mahdollista, pyytäisin että minua kutsuttaisiin tästä lähtien Jukka-Pekaksi, Jukka-Pekka sanoi ja kääntyi katsomaan keittiön ovelle ilmestynyttä Merviä. Mervin hiukset harottivat joka suuntaan, kaulassaan hänellä oli jokin keittiörättiä muistuttava huivi.

Mervi nyökkäsi.

– Kun lähdin koulusta tänään, tuli vaan äkkiä sellainen tunne, että Jukkis-aika on nyt ohi.

Oikealla nimellä kutsuminen muistuttaisi häntä uudesta elämästä, jota oli tähän asti kestänyt 545 päivää.

– Hyvä, kun sanoit, ilman muuta! Muistetaan kertoa toisillekin. Ehkä voit lähettää myös meidän ryhmään viestiä.

Mervin hyveellisyys ärsytti, samoin ikuinen epävarman ihmisen partitiivi. Ärsytyskynnys oli matalalla, kun ei ollut promilleja veressä. Miksi Mervi ei edes joskus voinut sanoa, että ei käy, paska idea. Miksi hänellä ei koskaan ollut kasvoillaan epäilevä ilme, kun hän odotti, mitä toinen aikoi sanoa? Ja miksi hänellä oli noin kammottava huivi? Jukka-Pekasta tuntui, että juuri nyt hän ei kestäisi yhtään enempää mervimäisyyttä.

– Täytyy soittaa yksi puhelu, hän valehteli. – Siinä voi kestää jonkin aikaa.

Vaikka Jukka-Pekka ei kääntynyt katsomaan, hän osasi kuvitella, miltä Mervi näytti torjutuksi tullessaan.

Sivusilmällä Jukka-Pekka huomasi ilmoitustaululla Hannun uudet energiankulutus-Excelit. Excelit ilmaantuivat säännöllisesti, kvartaaleittain. Hannuun ja hänen diplomi-insinöörisyyteensä saattoi luottaa. Jotakin pysyvää tässä maailmassa.

3.

Mervi

– Käyn hakemassa keiton, Kurt ilmoitti.

Menessään hän vihelsi Risella-mainostunnaria. Kurtilla oli tapana tahallaan ärsyttää heitä laulamalla tai viheltämällä eri mainosten tunnusmusiikkejä. Yleensä ne olivat rasittavimpia mahdollisia korvamatoja. Joskus hän myös teki mainoksista pantomiimiesityksiä.

– Tein jälkiruuaksi marenkeja, Jukkis sanoi ja laski paperisen pussukan pöytään. – Sopivat hyvin jäätelön kanssa.

– Käytitkö kikhernelientä? Mervi kysyi, kiinnitti Eikan hihnan koivuun ja kävi valuttamassa letkusta vettä siilin ruokakuppiin, joka sai väliaikaisesti palvella koiran juomakuppina.

Tuulia oli vakuutellut, että koira ei lähtisi kauas, vaikka ei olisikaan hihnassa. Eikka oli kuulemma aina mielellään siellä, missä ihmisetkin. Mervi ei kuitenkaan vielä uskaltanut testata, oliko asia todella niin. Eikka oli lievästi sanottuna eläväinen, touhukas ja hyppeleväinen.

– Marenkeja on keittiössä lisää, Jukkis sanoi. – On siellä vähän karkkiakin.

Huomaavainen ja antelias Jukka-Pekka, Mervi ajatteli ja katsoi ystäväänsä. Sellainen tämä oli aina ollut, mutta

varsinkin nykyään Jukkis tuntui olevan jatkuvassa valmiudessa antamaan, lahjoittamaan ja tarjoamaan.

– Oletteko valmiita? Kurt kysyi, kun kaikki olivat pöydän ääressä. – Aitoa korvasienikeittoa meidän kesän avaukseen!

Kurt oli tuonut mukanaan paitsi keiton myös kaverinsa, joka oli oleillut Tohtorilassa jo jonkin aikaa. Ralf oli ihan kiva ja kaikki olivat aika lailla tottuneet hänen läsnäoloonsa. Mervi huomasi kaipaavansa edes suuntaa-antavaa tietoa siitä, milloin Ralfin oli tarkoitus palata kotiinsa.

– No jopas, jopas, Hannu sanoi.

Heli valahti kalpeaksi.

Mervi vilkaisi Heliä, toivottavasti ei nyt tulisi mitään kohtausta.

– Voitte olla turvallisin mielin, olen hoitanut ryöppäyksen ehdottoman huolellisesti. – Keitto on luonnollisesti vegaanista. Hyvään ruokaan emme kaipaa toislajisen äidinmaitoa, Kurt sanoi, katsoi Jukkista ja heilautti kättään Ralfille.

– Eikö Ralf jää juhliin? Ja missä välissä olet ehtinyt käydä sienessä? Mervi kysyi. – Vai ostitko korvasienet?

– Tuuletitko ryöppäyshajut varmasti kunnolla? Heli kysyi. – Nehän on yhtä tappavia kuin sieni. Ruokavirasto ei enää suosittele käyttämään korvasieniä. Esikäsittelystä huolimatta myrkkyä aina jää. Yhdessä jutussa oli myös tutkittu ALS-taudin ja korvasienten syömisen yhteyttä.

– Ralfilla on treffit, Kurt sanoi ja alkoi myhäillen kauhoa soppaa lautasille.

Pöytään oli katettu Teeman syvät lautaset, jotka olivat olleet käytössä jo nuoruuden kommuunissa. Niitä oli jäljellä tasan seitsemän, niin kuin asukkaitakin.

– Ei kiitos, Heli sanoi ja varalta vielä peitti ristityillä käsivarsillaan sekä lautasen että mahdollisimman paljon pöytäalaa. Helillä oli toisessa kädessä rannetuki; kenties jännetuppitulehdus oli taas alkanut vaivata.

– Leipäkori lähtee kiertämään, Liisa ilmoitti. – Gluteeniton leipä on liinan alla.

Kurt annosteli keittoa Jukkikselle. Kuului määrittelemätön raksahdus, ja lautanen halkesi. Keiton vähäisen määrän huomioon ottaen oli omituista, miten paljon soppaa levisi Jukkiksen syliin, maahan ja pöydälle. Jukkis nousi ravistelemaan paitaansa. Kurt piteli kättään, sillekin oli roiskahnut kuumaa keittoa. Eikka sähköistyi ja alkoi haukkua. Jukkis lähti hakemaan uutta lautasta sisältä.

Nyt Teema-lautasia ei riittänyt enää kaikille.

– Miten kauan se oikein haukkuu? Heli tuskaili. – En kestä, jos pitää tästä lähtien kuunnella tuota louskutusta.

– No niin, Eikka, rauhoitupa nyt, ei mitään hätää, Mervi sanoi.

Vaikka Mervin koirakokemus oli nuoruuden perua, Eikan kanssa oli yllättävän luontevaa. Koira toi mieleen Tuulian. Ehkä ADHD-piirteet yhdistivät.

Puhelin värähti viestin merkiksi.

»Muistihan Jesse varoittaa, että Eikan vatsa on tosi herkkä? Ylimääräiset makupalat = ripulia.»

Huomaavaista Tuulialta tarkistaa, mitä Jesse oli kertonut. Sekä Jesse että Tuulia olivat lähettäneet tekstareita ristiin rastiin, mutta pari viestiä sitten Tuulia oli kirjoittanut heidän sopineen työnjaosta. Että Tuulia hoitaisi jatkossa Eikkaan liittyvän tiedotuksen.

Heli keskittyi murtamaan patonkia käyttäen lautasliinaa vaikeannäköisesti hygieniapuvälineenä. Hänelle kaikki

ruokaan liittyvä oli hankalaa. Heli oli ainoa, joka söi gluteenitonta leipää, joten lautasliinan kanssa taiteilu oli sinänsä tarpeetonta.

– Onko kaikilla juotavaa? Mervi kysyi, vaikka olikin jo varmistanut asiantilan katseellaan. Heitä oli niin vähän, vain seitsemän, että juomatilanne oli helppo todeta. Aikoi-naan, nuoruuden kommuunissa, heitä oli ollut vaihteleva määrä, kuitenkin aina yli kymmenen.

– Kesälle! Jukkis sanoi ja kohotti vichylasinsa. – Ja Tohtorilalle, meille! Mitä olisikaan elo ilman ystäviä, hän jatkoi aivan kuin mitään hädelliä ei olisi ollutkaan.

Oliko Jukkiksen toivottelussa mukana ylireippautta? Ei kai pinnistely viitannut kohonneeseen repsahdusriskiin? Toisaalta Jukkis jos kuka oli aina ollut hengenluoja, hän oli pelastanut monet vaikeat tilanteet sanoillaan.

Mervi oli ehdottanut Jukkikselle, että he solidaarisuudesta pitäisivät täysin alkoholittoman linjan. Jukkis oli torjunut ehdotuksen, koska »raittius ei voinut perustua ulkoiseen kontrolliin. Sen piti tulla syvemmältä». Jukkis oli höystänyt lausuntoaan *Talmud*-sitaatilla: »Jos varkaalla ei ole tilaisuutta varastamiseen, pitää hän itseään rehellisenä miehenä.» Jukkis oli jopa ehdottomasti halunnut maksaa alkoholiostokset, se oli kuulemma hyvää siedätyshoitoa.

– Kun Mervi kyselit sienistä, Kurt aloitti. – Nyt voin paljastaa salaisuuden. Löysin ne eilen. Kyseessä on todellinen lähiruoka, sillä poimin sienet tuolta, Kurt sanoi ja osoitti kädellään Tohtorilan viereistä metsikköä. – Siellä niitä kasvoi työkoneen jättämässä painanteessa.

Lasien kilistely vaihtui lusikoiden harvatahtiseen kalah-teluun. Sääennuste oli luvannut aurinkoa, mutta taivas pysyi itsepintaisesti pilvessä. Kaikki olivat ihmeen vaitonai-

sia. Eikkakin oli mennyt maaten. Sen kuono liikahteli, koira näki varmaan unia.

Jukka-Pekka kauhoi lisää keittoa ja valikoi leipäkorista puolikkaan patongin. Aiemmin Jukka-Pekka saattoi helposti jättää aterioita väliin, mutta nykyään oli toisin. Kun hän vaikka vain siirtyi huoneesta toiseen, tuntui matkan varrelta tarttuvan mukaan jotakin suuhunpantavaa.

– Ovathan asianomaiset muistaneet ladata puhelimensa? Eikö pian voisi olla sopiva hetki katsoa tulokset, Mervi kysyi ja peitti haukotuksen kädellään.

Kaikki, paitsi Heli ja Vili, kaivoivat puhelimensa esiin. Heli oli ottanut lisää patonkia, mutusti sitä ja hieroi pahaenteisesti ohimoitaan. Päänsärky todennäköisesti jälleen alkamassa. Toivottavasti ei, sillä Heli varmaankin väittäisi sen syyksi ryöppäyshajuja.

– Missä järjestyksessä mennään? Hannu intoili. – Minä olen jo omat tulokseni saanut, kun sukututkimuskurssin alussa heti tein testin. Oliko niin, että sinä et siis osallistu? Hannu kysyi ja katsoi Viliä. Heliltä hän ei edes vaihautunut kysymään.

Vili nyökkäsi. Hän vastusti kaikenlaisia isoveli valvoojuttuja.

– Luurin näyttö on niin hajalla, että ei siitä muutenkaan pystyisi lukemaan mitään, Vili sanoi. – Oletteko te muut siis täysin vakuuttuneita, että testihomma oli järkevä liike? Luovutatte vapaaehtoisesti kasvottomalle taholle intiimejä tietoja ja maksattekin vielä siitä.

– Missä järjestyksessä mennään? Hannu kysyi uudestaan.

– Minä voin aloittaa, Liisa ehdotti.

Liisa, kuten he muutkin, tiesivät, että Viliä tai Heliä oli turha yrittää vakuuttaa.

Oliko nuorena sittenkään niin ihanaa?

Kuusikymppisen Mervin elämä on melko mukavissa uomissa. Työ sosiaalitoimessa sujuu, pahin talouskriisi on selätetty ja aikuiset lapsetkin vastaavat joskus puhelimeen. Arki Tohtorila-yhteisössä toimii sekin ihan mukavasti, vaikka niin eräs koira kuin Mervin äitikin tarvitsevat tilapäismajoitusta. Pian on epäselvää, kumpi heistä on rasittavampi ja pitkäaikaisempi vieras.

Yhdessä tohtorilalaiset päättävät tilata netistä sukututkimustestit. Harmittomaksi tarkoitettu seuraleikistä sukeutuu melkoinen sotku ja vanhojen muistojen mylly etenkin Jukka-Pekalle, joka taiteilee sekä raittiina pysymisen että vanhan rakkautensa kanssa. Menneisyys pitää muutenkin otteessaan. Kun talon uumenista löytyy nuoruuskommuunin aikainen päiväkirja, siitä paljastuu asioita, jotka eivät olleetkaan niin raikkaita ja nostalgian kultaamia kuin he olivat muistaneet.

Hyvät päivät, ja vähän huonommat on Niina Hakalahden tragikoomisen Tohtorila-sarjan itsenäinen osa. Sarjassa seurataan jo ihan kypsään ikään ehtineiden ystävien yhteiselämää vanhassa talossa.

